

Finansforvaltning - rapportering pr 30.04.2020

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Finansutvalget		
Formannskapet		
Kommunestyret		

Saksbehandler: Roger Frisholm Søvig-Erlandsen

Arkivsaknr.: 2014/4201-48

RÅDMANNENS INNSTILLING:

Fremlagt finansrapportering pr 30.04.2020 tas til etterretning.

SAMMENDRAG

Etter kraftig markedsfall i februar og mars har markedene hentet seg noe inn etter bunnivå 23. mars. Myndighetene har iverksatt større støttetiltak enn noen gang for å hindre en dyp og varig nedgang i verdensøkonomien.

Usikkerhet knyttet til varigheten av tiltak knyttet til Covid-19 inklusiv utvikling av vaksine, oljepris og produksjonskutt og mulig eskalering av handelskrigen mellom USA og Kina gjør at det forventes fortsatt stor usikkerhet i markedene. Makroøkonomene ser nedsiderisikoen spesielt i aksjemarkedene.

Askøy kommunes aktivaportefølje har urealisert verditap pr. 30. april på kr. ca kr 35 millioner fordelt på aksjer med ca kr 15,5 millioner, obligasjoner med ca kr 19,2 millioner, og alternative investeringer ca kr 0,35 millioner.

Det er budsjettert med avkastning på midlene på 4,9%. Obligasjoner har i første tertial gitt 3,4 millioner i renteinntekter. Reduksjon i 3 mnd nibor tilsier en lavere renteinntekt resten av 2020.

Framskrivning av gjeldsrenter for 2020 tilsier en mindreutgift på ca kr 14 millioner mot budsjett; dette inklusiv en gevinst på ca kr 6,7 millioner som følge av veksling mellom flytende og fast rente på husbank-lån.

Det er knyttet stor usikkerhet til framskrivning av årsprognose for finansområdet, og rådmannen kommer tilbake med dette ved neste rapportering etter 31.08.2020.

Avgjøres av:

Kommunestyret

Behandles i følgende utvalg:

Finansutvalget, formannskapet, kommunestyret

Vedlegg:

Avkastningsrapport pr 30.04.2020 (Nordea)

Gjeldsporteføljerapport pr 30.04.2020 (Nordea)

Oversikt over aktiva og passiva pr 30.04.2020

Ny finansforskrift – utdrag og kommentarer fra Norges kemner- og kommuneøkonomers forbund (NKKF)

Saksopplysninger:

Rapportering pr 30.04.2020

Kommunens aktiva, samlet og per aktiva-gruppe

Av porteføljen					
Aktivaklasse	Min. andel	Normal	Max. andel		Andel % 30.04.20
Aksjer	0 %	18 %	30 %	103 511 573	25 %
Obligasjoner	50 %	68 %	100 %	266 417 592	63,9 %
<i>Herav High yield-fond og enkeltpapirer</i>	0 %	14 %	20 %	81 935 785	19,6 %
<i>Herav Investment grade-fond og enkeltpapirer</i>	0 %	34 %	50 %	184 481 807	44,2 %
<i>Herav Statsobligasjoner</i>	0 %	20 %	100 %	-	0 %
Strukturerte produkter	0 %	2 %	5 %	5 564 000	1 %
Bankinnskudd	10 %	12 %	75 %	41 721 463	10 %
Totalt				417 214 628	100,0 %

I denne oversikten er bankinnskudd lagt inn som en del av totalen, og andelene er derfor ikke identisk med det som fremkommer i avkastningsrapporten fra Nordea der bankinnskuddet er utelatt i beregningen.

- Renterisiko, ingen brudd på rentedurasjon
- Kredittrisiko, ingen brudd på kredittrisiko

Sektorbegrensning obligasjoner

Sektorfordeling				
	Stat/kommune	Bank/finans	Industri og kraft uten off. garanti	Div.
30.04.2020	0 %	68 %	14 %	18 %
Max andel	100 %	70 %	45 %	-

Andelene er hentet fra avkastningsrapport pr 30.04.2020 utarbeidet av Nordea

- Øvrige begrensinger
 - Max andel i en utsteder. Ingen brudd.
 - Valutarisiko. Ingen brudd.
 - Fondsplasseringer. Ingen avvik.
 - Strukturerte produkter. Ingen avvik.

Kommunens passiva, samlet og per passiva-gruppe

Tall i 1000

Obligasjonslån	1 354 462
Sertifikatlån	1 488 165
Husbank formidlingslån	178 615
Husbank kommunale lån	124 533
Ordinære lån	462 149
Vestland fylke	1 150
Samlet gjeld pr 30.04.2020	3 609 074

Obligasjonslån 5 stk., forfall 2020, 2021, 2022 og 2023

Sertifikatlån 7 stk., forfall mellom 1 og 12 måneder

Ordinære lån 3 stk., 2 forfall i 2029, og ett i 2040

Verdi av lån som forfaller og må refinansieres innen 12 måneder: kr 1 788 165 000,-.

Aktuelle markedsrenter pr mai måned

Produkt/rente	3 mnd.	6 mnd.	9 mnd.	12 mnd.
Sertifikater	0,26%	0,30%	0,45%	0,50%

Produkt/rente	Påslag 3 år	Påslag 4 år	Påslag 5 år
Obligasjoner	3M Nibor + 40	3M Nibor + 45	3M Nibor + 50

Husbanken:

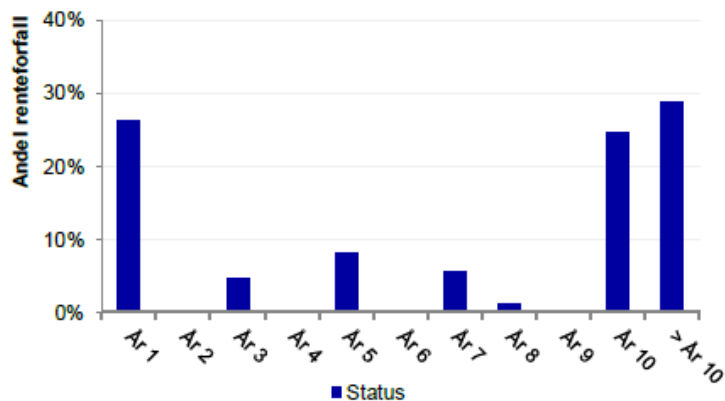
Rentesatser 2020						
Periode	Terminlengde	Fast rente*				Flytende rente*
		3 år	5 år	10 år	20 år	
Mai	Måned	1,766	1,815	1,913	2,208	2,011
	Kvartal	1,768	1,818	1,916	2,212	2,015
	Halvår	1,772	1,822	1,921	2,218	2,020

Kommunalbanken

KB varslet medio mai måned at endringen i renten på kommunens Pt-lån (langt lån) ble endret til 0,9% rente, 0,902% eff. rente.

Forfallsstruktur rentebinding (vektet gjennomsnitt)

Denne figuren viser når rentebindingene forfaller. Den første stolpen viser andel lån som regnes som flytende, dvs. har rentebinding kortere enn ett år.

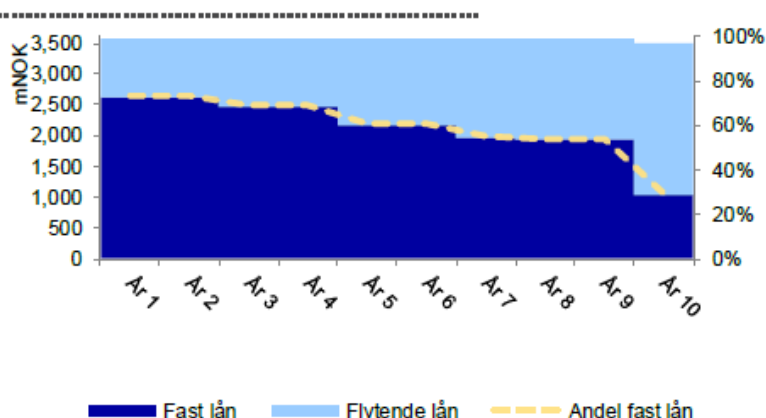
Gjeldsportefølje
3,609,074,000

Gjennomsnittrente
3.11 %

Rentebindingstid
7.99 år

Andel fastrente
74%

Fordeling fast og flytende lån

Utdrag fra Gjeldsporteføljerapporten

Total gjeld pr 30.04.2020 er kr 3,609 milliarder. Sikringsandelen er 73,6%, med en øvre grense på 75%.

Gjennomsnittlig rentebindingstid er 7,99 år.

Gjennomsnittrente pr 30.04.2020 er 3,11 %.

Rentefølsomheten er endret til kr 4,4 millioner fra kr 8,71 millioner fra forrige rapportering (dersom renten endres med ett prosentpoeng).

Beskrivelse av vesentlige markedsendringer/endring finansiell risiko

Netto kontantstrøm

Netto kontantstrøm skal i sum reflektere hvor mye penger som har gått inn eller ut av porteføljen og over i kontanter.

Det vil si ved kjøp aksjer/obligasjoner for kr 10 millioner vil det gi en negativ kontantstrøm med 10 millioner.

Kupong/renter, utbytte eller obligasjoner til forfall utbetalt er en positiv kontantstrøm (motsatt av et kjøp).

I løpet av 1. tertial 2020 har Askøy Kommune netto kjøpt både aksjer og obligasjoner. Direkteavkastning fra obligasjoner (kupongrenter) og utbytte fra aksjeplassering

representerer positiv kontantstrøm. Det samme gjør netto salg av strukturerte produkter.

Askøy netto kontantstrøm	1. tertial 2020
Kupong (obligasjoner)	3 101 746,00
Utbytte (Aksjer)	150 000,00
Netto transaksjoner obligasjoner (kjøp) -	20 911 639,00
Netto transaksjoner aksjer (kjøp) -	12 984 238,00
Netto transaksjoner strukt. prod. (salg)	1 945 000,00
Sum	- 28 699 131,00

Vedrørende obligasjoner er det gjennomført kjøp i mars tilsvarende forfall 22/5 - Gjensidige Bank på kr 13 millioner.

Vedrørende aksjer er det foretatt kjøp av DNB Grønt Norden med kr 10 millioner, og Sparebanken Midt-Norge kr 3 millioner.

Ubrukte lånemidler

Ubrukte lånemidler pr 31.12.2019 kr 247 millioner

Låneopptak 2019:

februar 12 mnd sertifikatlån kr 200 millioner

desember 3 mnd sertifikatlån kr 80,5 millioner

Avkastningsmål budsjett 2019: 4,9%

Avkastning portefølje 2019: 10,77%

Rest ligger i kommunens kontantbeholdning som har rentebetingelser på inntil 3 M Nibor + 70 bpkt

I behandling av sak om årsregnskap og årsmelding for 2019 vil innstillingen fra rådmannen være en reduksjon i ubrukte lånemidler.

Realisert gevinst i 2020 er ca kr 0,13 millioner, mens realisert tap er kr 0,021 millioner.

Passiva

Kommunens gjeldsportefølje er pr 30.04.2020 økt med cirka kr 195,77 millioner i forhold til 31.12.2019. Det er tatt opp et nytt lån på kr 200 millioner, og gjelden på lån i Husbanken er totalt redusert med ca kr 4,23 millioner.

Avvik i forhold til finansreglementets krav

I henhold til reglement for finans- og gjeldsforvaltning er det ingen avvik.

Vurdering:

Avkastningsrapport på kommunens finansielle plasseringer legges ved.

Verdiene i rapporten er basert på objektive markedskurser og representerer verdien det er mulig å selge eiendelene til i markedet etter beste evne. Sammensetningen av aktiva

i investeringsporteføljen er basert på kommunens vurdering av markedsforholdene i tett samarbeid med utvalgte rådgivere, forvaltere og meglere hos blant annet Nordea, DNB Markets, Holberg, Borea og Sparebank1 Markets.

Porteføljens sammensetning er pr 30. april innenfor rammene i finansreglementet. Ny finansforskrift for kommuner som er gjeldene fra 1.1.2020 innebærer ikke noen endringer hva gjelder innstramning eller utvidelse med hensyn på den finansielle risiko en kommune kan ta.

Endring fra gammel til ny forskrift ligger imidlertid hovedsakelig innenfor områdene kontroll, overvåking, rapportering og oppfølging.

Rådmannen kommer tilbake med sak om tilpasninger i finansreglementet høsten 2020 for å samsvare med kravene i ny finansforskrift.

Generell markedsrisiko

Markedsrisikoen har vært ekstremt høy gjennom 1. tertial 2020. Aksjemarkedet og obligasjonsmarkedet har hatt en av tidenes største og raskeste korreksjoner.

Fra topp rundt 20. februar til bunn rundt 23. mars falt verdensindeksen for aksjer i lokal valuta med 34%. Siden har indeksen steget med ca 29% igjen (pr 30.04) og er nå ned 12% for året.

Kredittobligasjoner har også falt kraftig i verdi. Spesielt innenfor high yield obligasjoner har utslagene vært store, og norske high yield fond var på det meste ned rundt 25%. Tryggere obligasjoner innenfor investment grade kvalitet og fondsobligasjoner og ansvarlige lån i norske sparebanker falt også kraftig i verdi, men ikke på langt nær like mye som high yield fond. Statens obligasjonsfond ble opprettet og operativt mot slutten av mars og har siden vært med på å stabilisere kredittmarkedet i Norge og bidratt til likviditet.

Bevegelsene i rente og valutamarkedet har også vært betydelig. Norske kroner svekket seg på det meste mellom 30 og 35% mot Euro og US dollar, men har siden hentet inn rundt halvparten av dette fallet.

Norges Bank har satt styringsrenten til 0%. Dette drar også ned markedsrenter som 3M Nibor som endte på 0,5% 30.04, og har siden fortsatt ned til under 0,3%. Lange fastrenter (swaprenter) har også trukket nedover. 10-års swaprente i Norge var ved årsskifte på rundt 2%, mens den nå ligger på ca 0,75%.

Det er ekstra vanskelig å spå om veien videre i markedet når usikkerheten er så høy. På grunn av fortsatt usikkerhet rundt virusspredning og omfanget av nedstengning av samfunn og økonomi verden rundt. I tillegg en mulig eskalering av handelskrigen USA vs Kina kan vi forvente betydelige svingninger både opp og ned i månedene fremover.

Kredittrisiko

Kredittrisiko har vært en viktig faktor i investeringsporteføljen hittil i år. Kredittrisiko prises direkte gjennom kredittpåslagene obligasjonsutstederne må betale når de henter penger i obligasjonsmarkedet og senere indirekte gjennom kursen obligasjonene omsettes på i markedet i ettertid. Hvis risikoen for mislighold øker vil kredittpåslaget også øke og kursen på obligasjonene i markedet faller.

Krisen vi er midt inne i har definitivt økt risikoen for mislighold for mange selskaper men det er naturlig å anta at kun et mindre antall selskaper vil misligholde gjelden sin så lenge samfunnet går tilbake mot mer normal drift innen rimelig tid.

Kredittmarginene gikk kraftig opp i slutten av februar og de første tre ukene av mars, for så å reversere fra slutten av mars og ut april. På det verste rundt 20. mars var det en enorm likviditetsskvis i markedet og frykten var på topp. Mange fondsforvaltere måtte selge obligasjoner på grunn av innløsninger fra kunder og det var svært få eller ingen naturlige kjøpere av posisjonene. Resultatet ble kraftige kursfall på nærmest alle obligasjoner.

I ettertid har spesielt kursene på de tryggeste obligasjonene hentet seg kraftig inn, men nivåene er fortsatt et godt stykke unna kursene fra før korona-nedstengningen av økonomien.

Kommunen eier mindre aksjeposter som er konvertert fra obligasjoner i DOF, Solstad og Prosafe som har konkurrisiko. Holberg Kredit har DOF Subsea i sin fondsportefølje med tilsvarende risiko.

Renterisiko

Siden årsskiftet har rentenivået falt kraftig. Norske styringsrenter var på 1,5% ved inngangen til året, og har siden blitt satt ned tre ganger med til sammen 1,5% poeng. Torsdag 7. mai 2020 ble renten satt ned med 0,25% poeng til 0%, og Norges Bank indikerer at den skal ligge på dette nivået en god stund fremover.

Makroøkonomer har samme syn som Norges Bank og forventer utover dette at 3 M Nibor normalt vil ligge i området 0,3-0,35% så lenge styringsrenten er på null en tid fremover. Lange fastrenter blir i større grad påvirket av globale forhold og vil antakeligvis trekke litt ned sammen med de korte rentene i det korte bildet, og vil senere stige noe når økonomisk aktivitet tar seg opp igjen etter koronatiltakene. For å sikre forutsigbarhet gjorde kommunen i februar/mars rentebindinger på 3, 5 og 10 år på det som da var historisk lave nivåer – langt under normalt rentenivå på fra 0,86 % til ca 1,55% rente. Kommunen har nå en sikringsandel på 73,6% på sine lån. Rentesensitiviteten ved endringer i renten +/- 1 % er redusert fra kr 8,7 millioner 31.12.2019, til ca kr 4,4 millioner pr 30. april.

Framskrivning av markedets FRA kurve (forward rente for 3 M Nibor) vs sammensetningen av kommunens låneportefølje pr. 14. mai 2020 vil gi en gjennomsnittrente i 2021 på 2,879 %. Dette vil gi kr 102,8 millioner i renteutgifter i 2021 eks nytt låneopptak/avdrag i 2021.

Valutarisiko

Valutarisiko forekommer i noe grad gjennom aksjefond med plasseringer utenfor Norge. Askøy Kommune benytter valutasikrede fond der det er mulig og hensiktsmessig, men har også enkelte fond uten valutasikring, da dette bidrar til god diversifisering og tilgang til flere segmenter av det totale markedet. Per i dag er under 20% av eksponering i aksjefondene eksponert mot valutasvingninger.

Eksponeringen mot utenlandsk valuta har i denne perioden slått positivt ut for investeringsporteføljen. Når aksjekursene har falt har også norske kroner svekket seg og isolert sett motvirket deler av aksjefallet. Dette svinger over tid og forventes å ha en relativt nøytral effekt på lang sikt.

Stresstest (30.04.2020)

Total portefølje

375 493 165

Investeringsportefølje	Vekt	Beløp	Endrings- parameter	Durasjon	Verdiendring	Kommentar
Obligasjoner	71,0 %	266 417 592				Inkl. Borea
- Renterisiko			-1,0 %	0,29	- 772 611	Renter opp 100bps
- Kredittrisiko			-2,0 %	2,54	- 13 534 014	Kredittmarginer opp 200bps
Norske aksjer	6,3 %	23 807 662	-30,0 %		- 7 142 299	Norske aksjer ned 30%
Utenlandske aksjer	21,2 %	79 703 911	-20,0 %		- 15 940 782	Globale aksjer ned 20%
Netto valutaposisjon	3,5 %	13 145 970	-10,0 %		- 1 314 597	NOK styrker seg 10%
Alt. investeringer (struk.)	1,5 %	5 564 000	-10,0 %		- 556 400	Faller 10% i verdi
Samlet tap (uten korrelasjon)			-10,5 %		- 39 260 702	Samlet tap
Samlet tap (med korrelasjon)			-9,3 %		- 34 806 745	Samlet tap hensyntatt korrelasjon

Stresstesten er en forenklet modell basert på finanstilsynets standardiserte metode for beregning av markedsrisiko for pensjonskasser og forsikringsselskaper. Samlet tap gir en indikasjon på tapspotensiale i en stress-situasjon, men er på ingen måte et absolutt worst-case scenario. Korrelasjonsmatrisen nedenfor er benyttet for å beregne samlet tap med korrelasjoner i tabellen ovenfor.

Korrelasjonsmatrise Aksjerisiko Renterisiko Kredittrisiko Valutarisiko Eiendomsrisiko Alternative inv. (struk.)

Aksjerisiko	1	0	0,75	0,25	0,75	0,25
Renterisiko	0	1	0	0,25	0	0
Kredittrisiko	0,75	0	1	0,25	0,5	0
Valutarisiko	0,25	0,25	0,25	1	0,25	0
Eiendomsrisiko	0,75	0	0,5	0,25	1	0
Alternative inv. (struk.)	0,25	0	0	0	0	1

Kleppestø, 20.05.2020

Eystein Venneslan
Rådmann

Marit Rinnan
Stabssjef